

سناریوی از تباط دادن افزایش وام ازدواج یا موضوع از دواج دختران در سنین پایین که حالا با کلیدواژه «کودک همسری» عجین شده است را ابتدا محمدمهدی تندگویان معاون ساماندهی جوانان وزارت ورزش و جوانان کلید زد. وی آمار و ارقام عجیبی از افزایش ازدواج دختران در سنین پایین ارائه کرد اما عجیب‌تر از آمار ارائه شده از تباط دادن ماجرای افزایش وام یا موضوع کودک همسری بود. ماجرا وقتی جالب‌تر شد که بنا به ادعای آقای معاون در مناطق فقیرنشین برای رسیدن به وام ۳۰میلیون تومانی ازدواج حاضر می‌شوند دختران زیر ۱۵سال شان را به عقد ازدواج هر کسی دربیاورند.

این سناریو بعد ترها از سوی طیبیه سیاوشی عضو فراکسیون زنان مجلس و طراح طرح کودک همسری بی گرفته شد. در واقع سناریوی معاون جوانان وزارت ورزش درباره از تباط افزایش وام ازدواج یا افزایش کودک همسری کاربرد ی چندگانه داشت. نخست اینکه با وجود تورم چندصدم درصدی سال‌های اخیر بهانه خوبی به دست دولت می‌داد تا از زیر بار افزایش وام ازدواج شانه خالی کند و از سوی دیگر طرح مجلس برای افزایش حداقل سن ازدواج را دوباره به جریان می‌انداخت اما این سناریو ایراداتی جدی دارد؛ ایراداتی که اهداف پشت پرده آن را بیش از پیش بر ملا می‌کند؛ ایراداتی آن قدر جدی

تندگویان هم انگار به پی‌شوثوانه بودن ادعای از تباط افزایش وام ازدواج یا افزایش کودک همسری بی برده است و در آخرین مصاحبه‌اش حرف قبلی خود را پس می‌دهد بعد از افزایش وام مذکور موضوع کودک همسری نیز در برخی نقاط به شدت افزایش یافته

و حداقل نسبت به سال گذشته این موضوع در برخی نقاط کشور تا چهار برابر بیشتر شده است.»

تندگویان در رابطه با چگونگی روند ماجرا هم این گونه توضیح داده بود: «بررسی‌ها نشان می‌دهد در برخی نقاط کشور که با فقر فرهنگی و اقتصادی روبه‌رو هستیم، از وام ازدواج برای معامله کودک کان زیر ۱۵

سال استفاده می‌شود.»

آقای معاون برای مدیریت وام‌های ازدواج پیشنهاد کرده بود تا برای این وام قیود سنی در نظر بگیرند تا ترویج کودک همسری اتفاق نیفتد.

■**اشکالات نادیده گرفته شده‌ای که آقای معاون را به عقب‌نشینی واداشت**

اما از تباط دادن افزایش کودک همسری با افزایش وام ازدواج چنداشکال اساسی دارد. نخستین اشکال ماجرا به میزان اقساط وام ازدواج بازمی‌گردد. اگر طبق گفته آقای معاون بپذیریم که در برخی نقاط فقیرنشین کشور خانواده‌هایی برای دریافت وام ۳۰ میلیون تومانی دختران زیر ۱۵ سالشان را معامله می‌کنند با مانع بزرگ دیگری بسر بسر راه خانواده‌های فقیر می‌رویم و آن برابر دوازده میلیون تومان است یا سبک‌بازان با اقساط را داماد تقیل می‌کند و در ازای مبلغی دختر را با خود می‌برد اما یک سؤال جدی دیگر نیز وجود دارد؛ اغلب ازدواج‌های زیر ۱۵ سال و به‌خصوص ازدواج‌هایی که در مناطق درگیر با فقر مادی و فقر فرهنگی صورت می‌گیرد جزو ازدواج‌های ثبت نشده است به‌خصوص وقتی پای معامله برای دریافت مبلغی پول در ازای شوال هم به دلیل محدودیت‌های قانونی واجزه دادگاه اغلب در هیچ جا ثبت نمی‌شود چرا که در بسیاری از مناطقی که این‌گونه ازدواج‌ها صورت می‌گیرد آنها فاصله دارد. همین مسئله هم موجب می‌شود تا نزدیک‌ترین دادگاه صالحه کیلومترها با محل زندگی افراد در حدی است که بتوانند نیازهای اولیه زندگی را تأمین کنند و دیگر پولی برای پرداخت قسط ندارند.»

به‌گفته وی، بر اساس آمارهای موجود روند ازدواج در کشور در سال‌های اخیر کاهش داشته است. در عین حال در سال ۱۳۹۷ از هر سه ازدواج یک مورد باطلاق ثبت شده، همه این ارقام نشان از این دارد که افزایش وام ازدواج نتوانسته در افزایش نرخ ازدواج نقش مثبتی داشته باشد.

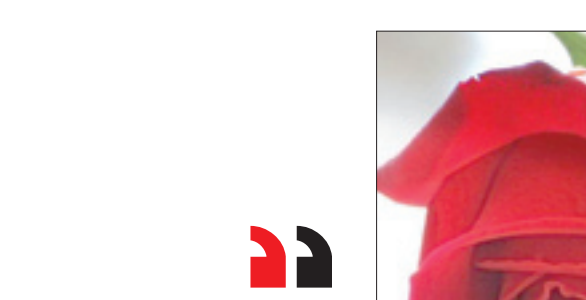
معاون سلامت‌مندی جوانان درباره از تباط کودک همسری و وام ازدواج نیز گفته بود: «فروش کودک به بهانه اخذ وام ازدواج درست نیست چرا که برخی خانواده‌های فقیر کودک را به‌فرد دیگری می‌فروشند و موضوع وام ازدواج نیست. امکان رواج کودک همسری به بهانه اخذ وام ازدواج وجود ندارد.»

■**باز شدن پای کودک همسری به وام ازدواج**
معاون ساماندهی جوانان وزارت ورزش و جوانان هنوز هم با افزایش وام ازدواج مخالف است اما بعدترها جنس استدلالش فرق کرد. تندگویان این بار پای کودک همسری را به ماجرای وام ازدواج باز کرد؛ اظهارات تندگویان درباره افزایش وام ازدواج و ارتباط

آقای معاون از ربط دادن وام ازدواج با کودک همسری عقب نشست خانم نماینده رقم ۴ برابری اعلام شده از سوی وی را ۹۰ برابر اعلام کرد!

که موجب شد معاون ساماندهی جوانان وزارت ورزش و جوانان از اظهارات قبلی خود درباره افزایش چهار برابری کودک همسری با افزایش وام ازدواج عقب‌نشینی کند و آن را غرض‌ورزی برخی سودجویان برای سوءاستفاده و رسیدن به مقاصد خود تعبیر کند! اما در عین حال یکی از اعضای فراکسیون زنان مجلس افزایش کودک همسری ناشی از افزایش وام ازدواج را از چهار برابر ورزش و جوانان به ۹۰ برابر خودش ارتقا داده تا اوضاع ازدواج‌های کمتر از ۱۵ سال در جامعه را بحرانی‌تر نشان دهد. این در حالی است که آمار سازمان ثبت احوال خلاف این ادعا را نشان می‌دهد.

■**تندگویان: بر اساس اعلام بانک مرکزی در سال ۹۸ هم تا پایان مرداد ۴۴۶۰ دختر زیر ۱۵ سال وام ازدواج را دریافت کرده‌اند. این آمار به معنی افزایش «کودک همسری» نیست، بلکه نشان دهنده افزایش تعداد افراد زیر ۱۵ سالی است که متقاضی دریافت برخی سودجویان در جهت تشویش افکار عمومی و رسیدن به مقاصد خود، این هشدار آماری که برای توجه قانونگذار به ابهامات و نواقص و در نظر گرفتن نظارت‌های در ست بر اجرای قانون داده می‌شود را به مباحثی چون کودک همسری و… در تبط می‌کنند**

زیر ۱۵ سال در یافت‌کننده وام ازدواج ۵۱ نفر بوده است. از آنجایی که وام ازدواج به دختران از ۱۳ سال و به پسران از ۱۵ سال پرداخت می‌شود، این افراد شامل دختران بین سنین ۱۳ تا ۱۵ سالی است که تعداد دختران در دریافت کرده‌اند در سال ۹۷ هم‌زمان با افزایش مبلغ وام ازدواج به ۱۵ میلیون تومان، این رقم به ۳۴۳۲ دختر زیر ۱۵ سال رسیده است. بر اساس اعلام بانک مرکزی در سال ۹۸ هم تا تقاضای وام ازدواج برای سنین زیر ۱۵ سال به طرز دریافت کرده‌اند. وی تأکید کرد: «این آمار به معنی افزایش «کودک همسری» نیست، بلکه نشان‌دهنده افزایش تعداد افراد زیر ۱۵ سال است که متقاضی دریافت وام ازدواج شده‌اند؛ این در حالی است که برخی سودجویان در جهت تشویش افکار عمومی و رسیدن به مقاصد خود، این هشدار آماری که برای توجه قانونگذار به ابهامات و نواقص و در نظر گرفتن منبع اظهار نظر‌های سیاوشی آمار وزارت ورزش و جوانان است اما خودتندگویان ارتباط افزایش کودک همسری را با افزایش وام ازدواج انکار می‌کند!

در کنار همه اینها برخی دیگر از طرح‌های دولت و لواج مجلس تأثیر بسیار عمیق‌تری بر افزایش کودک همسری و خرید و فروش دختران در مناطق فقیرنشین کشور دارد؛ قوانینی همچون اصلاح لایحه تبعیت!

■**پارادوکس رفتاری نمایندگان زن مجلس**
ازدواج‌زنان ایرانی با اتباع خارجی، دارای آثار متعددی از جمله تبدیل تابعیت آنها به تابعیت دولت متبوع همسر، محدودیت در حق مالکیت آنان نسبت به اموال غیرمنقول و امکان تحصیل تابعیت همسرشان است. پارادوکس رفتاری نمایندگان زن مجلس در این زمینه تردیدها را پیرامون تلاش برای اصلاح قانون تبعیت‌فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی جدی‌تر می‌کند. این نمایندگان از یک سو به دنبال آن هستند سن ازدواج را بالا ببرند و به قول خودشان از کودک‌همسری جلوگیری کنند و مانع شوند تا قوانینی همچون ماده ۱۰۴ قانون مدنی که تأکید جدی دارد اجازه ازدواج دختران زیر ۱۳ سال داده نشود به طور کلی نقض شود و نمایندگان در پی آن هستند تا قانون مداخله کند و حتی ازدواج‌های شرعی و با مجوز والدین برای دختران زیر ۱۳ نسال انجام نشود، در برابر این، اما همین نمایندگان حاضر می‌شوند با مشروط کردن قانون تبعیت به ازدواج شرعی چارچوب‌های ازدواج شرعی می‌تواند این دختران را که اغلب نقل قول می‌کند: «بر اساس آمار وزارت ورزش و اظهار نظر خود از افزایش چهاربرابری درخواست وام ازدواج برای افراد کمتر از ۱۵ سال خبر داده سیاوشی به نقل از وزارت ورزش و جوانان این خبر را این‌گونه نقل قول می‌کند: «بر اساس آمار وزارت ورزش و اظهار نظر خود از افزایش چهاربرابری درخواست وام ازدواج برای افراد زیر ۱۵ سال نسبت به سال ۱۳۹۶، ۱۳۹۶ دختر و ۹۰ برابر شده است؛ وی در نهایت این‌گونه نتیجه‌گیری می‌کند: «بنابر این آمارها می‌توان حدس زد با توجه به تشدید وخامت اوضاع اقتصادی در سال گذشته و امسال، افزایش وام ازدواج، باعث شیوع

وقتی همه سرگرم مرد ۴ زنه بودیم!

یک: برنامه‌ها، تریبون‌ها، اظهار نظرهای تند و آتشین و تمامی فعالیت‌های فعالان حوزه زنان و خانواده در چند سال اخیر پیرامون موضوعات مختلفی چرخیده است و شاید پررنگ‌ترین بخش این موضوعات را بتوان در حضور زنان در ورزشگاه‌ها، دوچرخه‌سواری زنان یا مباحث پیرامون عدالت جنسیتی دسته‌بندی کرد. اگر چه در ماه‌های اخیر موضوع جدیدی هم به موضوعات قبلی اضافه شده است؛ بحث ترویج سنت چند همسری !

دو: یک پوستر تبلیغاتی که بخش‌های مختلف آن از چند نقاشی یک کارتونیست کپی برداری شده بود و در نهایت یک اثر جدید را خلق کرده بود؛ مردی جوان با چهار همسر و دو، سه فرزند که همه در کنار یکدیگر با خوشی و لبخند رضایت حضور داشتند و تصویری از خوشبختی خانواده‌های چند همسری را ارائه می‌داد. ماجرا به یک کارگاه آموزشی مربوط بود. کارگاهی برای آموزش مهارت‌های زندگی و به منظور آماده کردن جامعه برای پذیرش چند همسری! تمام‌قسمت‌های این پازل هم به گونه‌ای کنار هم چیده شده بود تا این کار گاه به جریان انقلابی نسبت داده شود اما متن منتشر شده از سوی سایت مقام معظم رهبری پایانی برای این سناریوی طراحی شده بود؛ وقتی این جمله از زبان رهبر انقلاب نقل قول شد که «خدا یکی و محبت یکی و یار یکی.»

سه: واکنش بهنگام سایات مقام معظم رهبری هر چند آبی بر آتش تحریک احساسات جامعه زنان باشد و بخشی از پشت پرده سناریوی مذکور را روشن کرد اما دوباره ماجرا با بازیگری یک طلبه جوان و سه همسرش که حالا همسر چهارم هم به آنها اضافه شده ادامه یافت. حالا فیلم‌های تازه‌ای از این طلبه و همسرانش در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود و کارگردان این کار تلاش می‌کند تا بحث چند همسری را به عنوان یکی از ارکان دین و امری عادی و پذیرفته شده و نسخه‌ای ضروری جلوه دهد؛ فیلمی که بینندگانش را بیشتر یاد مستند مرد آمریکایی چهار زن می‌اندازد!

چهار: در روزهایی که ما به تماشای مستندهای مرد جوان چهار همسره مشغول بودیم و هر کدام واکنشی نسبت به آن داشتیم لایحه بودجه سال ۹۹ در مجلس مشغول بررسی و تصویب شدن است؛ لایحه‌ای که در حوزه زنان با لایحه سال گذشته تفاوت‌هایی جدی دارد و مهم‌ترین بخش این تفاوت‌ها مربوط به حذف جزء ۱۹ و ۲۲ از تبصره ۱۴ است. بندهایی در خصوص بیمه زنان سرپرست خانوار و زنان بد سرپرست که این مورد در قانون بودجه پارسال وجود داشت ولی امسال حذف شده است!

پنج: بودجه معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۹ درصد افزایش داشته و به ۲۵ میلیارد تومان رسیده است؛ بودجه‌ای که بنا به تأکید زهرا جوهریان معاون برنامه‌ریزی و هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری «طرح شاخص‌های عدالت جنسیتی یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که معاونت در سه ماهه آخر سال ۹۸ و به طور ویژه در سال ۹۹ آن را پیگیری می‌کند و قطعاً بخش اعظمی از اعتبارات سال ۹۹ به این موضوع اختصاص دارد.»

شش: حذف بودجه بیمه زنان سرپرست خانوار از بودجه شاید تنها یکی از دلایل برجسته‌سازی مستند طلبه چهار زن باشد. شاید اتفاقات دیگری هم در حوزه زنان و خانواده رخ داده باشد؛ اتفاقاتی که برای رخ دادنش باید ما سرگرم می‌شدیم.

سبک زندگی زنان

تعلیم و تربیت زنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است چراکه ارزش‌ها و آموزه‌ها را از زن‌های اسلامی در برابر وضع جاهلی دنیای غرب استنباط و باید با پرورش اسلامی و پیشتاز شدن در میدان علم، فرهنگ و سیاست و اقتصاد، از حصار مستحکم فرهنگ اسلامی محافظت کند. از آنجا که در اندیشه اسلامی تفاوتی بین زنان مردان در وظایف بزرگ اجتماعی و سیاسی وجود ندارد لذا دختران جوان ما وظیفه دارند مانند مردان

به دنبال کسب سواد و فعالیت اجتماعی باشند.

این جمله معمار کبیر انقلاب «از دامان زن، مرد به معراج می‌رود» سال‌ها پیش در انقلاب اسلامی ایران ترجمان واقعی پیدا کرد و نهضت اسلامی نشان داد که در دامان زن، نه تنها مرد و فرهنگ، بلکه تمام جامعه به معراج می‌رود. اما چگونه؟! جواب این سؤال را در کتاب «سبک زندگی زنان» می‌توانید پیدا کنید؛ جوابی که امروز حکم دارویی شفابخش برای زنان و مردان ما و بلکه جامعه ما دارد.

دکتر امیرحسین بانکی پور فرد، در کتاب «سبک زندگی زنان» در پی حل این مسئله مهم که کلید نجات جامعه ایرانی است، رفته و از منظر خاص و متفاوت مقام معظم رهبری در مورد سبک زندگی فردی و خانوادگی و اجتماعی زنان، ناب‌ترین مسائل را بیرون کشیده و در قالب جملاتی کوتاه و خواندنی، با یک دسته‌بندی بسیار خوب و کاربردی در اختیار شما قرار داده است. از مسئله مُدگرایی و آرایش ظاهری گرفته تا چرایی و چگونگی حجاب که سؤالات زیادی را در ذهن دختران جوان ما شکل داده و از ازدواج و مهریه و تشریفات آن تا نکته‌های ریز و جالب زندگی زناشویی و طرافت‌های مدیریت خانواده و نقش کلیدی همسری و مادری در خانه. اما در مورد سبک زندگی اجتماعی زنان، دیدگاهی نو از مبانی اسلام و انقلاب در این زمینه مطرح شده که اکنون موج آن، روز به روز گوشه‌های بیشتری از شرق و غرب عالم را گرفته و بسر و صدای بلندی در دنیا به راه انداخته؛ مسائلی همچون حضور زن در جامعه، آزادی زن، اشتغال زن، حریم جنسی و روابط زن و مرد و بسیاری از مباحث مهم دیگری که گمشده جامعه امروز ماست؛ مانند این جمله از کتاب که: «ارزش زن به این است که بتواند محیط زندگی خود را برای خود و برای مرد و فرزندان، یک بهشت، یک مدرسه، یک محیط امن، یک جایگاه عروج به معارف معنوی و مقامات معنوی تبدیل کند و آن وقتی که وظیفه او ایجاب می‌کند، بتواند در سر نوشت کشور اثر بگذارد و در سر نوشت جامعه، نقش ایفا کند.»

کتاب «سبک زندگی زنان» نوشته دکتر امیرحسین بانکی پور فرد، از انتشارات حدیث راه عشق است. این کتاب مجموعه‌ای است موضوعی از بیانات مقام معظم رهبری در مورد سبک زندگی زنان. این کتاب در پنج فصل تدوین شده و به موضوع زن و سبک زندگی آن می‌پردازد. سر فصل‌های این کتاب عبارتند از:

- خطوط کلی سبک زندگی زنان
- سبک زندگی فردی
- سبک زندگی خانوادگی
- سبک زندگی اجتماعی زنان
- تحلیل کمی و کیفی حجاب و خانواده در آرای مقام معظم رهبری.